

„NAŠ GLAS“ izide vsakega prvega, in petnajstega v mesecu. Naročnina za celo leto din 40.—, za pol leta din 20.—, za četrt leta din 10.—. — Za inozemstvo je dodati poštino. — Oglasi po ceniku. —

NAŠ GLAS

1. Licealna
realna gimnazija
obv.izvod

Uredništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6/1. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma ne sprejemajo. — Uredništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 6. Račun poštne hranilnice v Ljubljani št. 11.467.

List za državne in samoupravne nameščence in upokoјence

Poklonitev sosveta Dučeu

Pod vodstvom Visokega Komisarja Eksc. Emilia Graziolija so se dne 6. junija odpeljali člani sosveta Ljubljanske pokrajine v Rim, da se poklonijo Dučeu in mu izrazijo zahvalo prebivalstva pokrajine za njegovo skrb in naklonjenost. Odposlanstvo, kateremu se je pridružil tudi ljubljanski župan, je v Rimu obiskalo najprej Pantheon, kjer so grobnice italijanskih kraljev, nato spomenik Zedinitelju Viktorju Emanuelu II., se poklonilo Neznanemu junaku in pred spomenikom Padlih fašistov.

Dne 8. junija je člani sosveta predstavil Eksc. Grazioli v Beneški palači Dučeu. Gospod Visoki Komisar je prečital naslednji nagovor:

»Duče, izredna čast, ki ste jo izkazali meni in članom sosveta, je visoko odlikovanje za vse prebivalstvo Ljubljanske pokrajine, katero vidi v tem nov dokaz Vaše velikodušne dobrohotnosti in je v svoji duši za to globoko hvaležno. Dovolite, Duče, da v Vaši navzočnosti potrdim popolno vdano sodelovanje, ki sem ga našel pri prebivalstvu v izvrševanju vladnih dolžnosti, ki ste mi jih Vi zaupali. Te dolžnosti so bile in bodo izvršene s popolno avtoriteto in odločnostjo in z neupogljivo fašistično pravičnostjo pri delu za blagor prebivalstva, za povzdigo vseh strok kulturnega, socialnega in gospodarskega življenja pokrajine v okviru velikega Fašističnega Cesarstva, ki ste ga Vi ustvarili, in v popolni pokorščini naredbam, ki ste jih Vi izdali.

Zdaj, ko je urejeno redno življenje v pokrajini, stremi naše delovanje posebno za industrijskim, trgovskim in še posebej kmetijskim razvojem ozemlja, zakaj sama pokrajina namerava dati čimprej, kolikor dopuščajo človeške možnosti, svoj prispevek v okviru nacionalnega gospodarskega življenja. Javna dela, katera ste Vi, Duče, odredili, rešujejo z ene strani vprašanja temeljne važnosti za življenje prebivalstva, z druge strani pa s svojim veličastnim programom nudijo možnost zaposlitve in ustvaritve zadovoljstva med delovnim ljudstvom.

Po tej izjavi je prebral g. dr. Natlačen v italijanskem in slovenskem jeziku tole izjavo:

»Duče, dovolite mi, da se Vam kot tolmač članov sosveta in vsega slovenskega prebivalstva Ljubljanske pokrajine zahvalim za visoko čast, ki ste nam jo izkazali s tem, da ste nam dali izredno prilžnost, da moremo osebno ponuditi izraze iskrene in spoštljive vdčnosti in popolne vdčnosti vsega prebivalstva.

Duče, globoka je in bo hvaležnost našega naroda za plemenite ukrepe, ki ste jih, prežeti s toliko človečansko in rimsko pravičnostjo storili zanj in mu s tem dali možnost življenja in kulturnega in gospodarskega napredka v naročju velike Fašistične Italije.

Ko boste blagovolili počastiti našo pokrajino s svojim visokim obiskom, Vam bo naš narod vesel in s ponosom izrazil svoja čustva.

Duče, po vaši odredbi se z naglico rešujejo v naši pokrajini vprašanja, ki so dolga leta čakala rešitve. Ko Vam ponovno zagotavljamo svojo globoko hvaležnost, si upamo izraziti nado, da ne boste slovenskemu narodu nikoli odrekli svoje naklonjenosti in svojega varstva.

Nato je Duče izjavil, da je zelo vesel, da more v Rimu pozdraviti člani sosveta. Zagotovil je, da bo moralne in gospodarske potrebe celotnega slovenskega prebivalstva pokrajine osebno proučil in ugodil po posredovanju tovariša Graziolija, v katerega ima popolno in brezpogojno zaupanje.

Strogo se bodo izvajala določila, ki jih vsebuje Statut, s katerim je bilo ustvarjeno posebno stanje za novo pokrajino, zlasti še glede na jezik in kulturo.

Glede na povabilo, ki mu je bilo izraženo, je izjavil, da bo ob prvi priliki z veseljem stopil v neposredni stik s prebivalstvom nove Ljubljanske pokrajine.

Končno je še dodal, da bodo tudi tokrat, kakor je navada fašističnega režima, besedam neposredno sledila dejanja in Ljubljanska pokrajina bo doživela rešitev vseh svojih gospodarskih, duhovnih in kulturnih vprašanj.

Duče se je prijazno poslovil od članov sosveta, ki so vzradoščeni zapustili Beneško palačo.

Sprejem sosveta pri Dučeu je nepozaben dogodek za udeležnike in za vse slovensko ljudstvo v Ljubljanski pokrajini, ki se zaveda važnosti in pomembnosti te izredne počastitve. Dokazi za resnično in res velikopotezno zanimanje za usodo Ljubljanske pokrajine, so že vidni. V kratkem času se je v naše kraje vrnil mir in red, obnovilo se je kulturno življenje, gospodarske, prometne in socialne razmere se izboljšujejo in urejajo, pripravljena so pa že velika dela, ki bodo silnega pomena za napredek in lepšo prihodnost Ljubljanske pokrajine. Zato se spričo tega zgodovinskega dogodka tudi vse slovensko prebivalstvo v naši pokrajini zahvaljuje Dučeu za državniško modrost in trdno voljo, zagotoviti Ljubljanski pokrajini možnost vsestranskega razmaha.

Prihodnji dan, 9. junija, je sprejel slovensko odposlanstvo guverner mesta Rima Eksc. knez Colonna na Kapitolu. Ob tej priliki ga je ljubljanski župan dr. Jure Adlešič takole nagovoril:

»Eksceleca! Ponosni na visoko čast, katero je Duče blagovolil izkazati prebivalstvu Ljubljanske pokrajine s tem, da sprejme v Palazzo Venezia njen sosvet in predstavnike njene glavnega mesta, prihajamo danes na ta Kapitol, s katerega je izžarevala in še izžareva luč Rima.

Zelo hvaležen sem Vam, Eksceleca, tudi v imenu članov sosveta Ljubljanske pokrajine za Vaše prijazno povabilo, ki nam je dalo možnost, da izročimo Vam na tem Visokem mestu, zibelki tako velike zgodovine, vdani in hvaležni pozdrav naših someščanov.

Ime Rima je za Ljubljano sinonim njenega tisočletnega izvora, kajti na temeljih stare rimske Emone je zraslo današnje naše mesto, ki ima čast biti član imperialne Italije.

V svojih muzejih čuvamo verno in skrbno neminljivo spomine, katere so rimski legionarji zapustili v dolini Ljubljane. Čuvamo jih z enako vestnostjo in enako ljubeznijo, kakor bomo hranili v svojih srcih odkritosrečno obljubo zvestobe, ki smo jo poklonili Kralju Imperatorju in Dučeu, pod katerega modrim in prosvetljenim vodstvom se je Italija dvignila do imperialne slave.

Eksceleca! Ko Vam ponavljam svoje osebne izraze hvaležnosti za izkazano mi čast, prosim, da sprejmete obenem čustva hvaležnosti in spoštovanja, ki jih po meni prebivalstvo Ljubljane pošilja Večnemu mestu.

Odposlanstvo se je nato v Vatikanu poklonilo Sv. Očetu, končno pa obiskalo tudi Mussolinijev Forum, kjer si je ogledalo vse ogromne naprave za telesno vzgojo mladine.

Prva seja pokrajinskega sosveta

Dne 3. junija se je na Visokem Komisarjatu prvič sestel sosvet Ljubljanske pokrajine, čigar člani navajamo na drugem mestu. Sejo je vodil Visoki Komisar Eksc. Emilio Grazioli, ki je podal članom sosveta programatičen ekspezo o javnih delih in o kulturni ter socialni povzdigi pokrajine.

Eksc. Emilio Grazioli se je najprej spomnil Nj. Vel. Kralja in Cesarja ter Dučea, ki je Ljubljanski pokrajini tako blagohotno in velikodušno naklonil svoje zanimanje in skrb za prebivalstvo ter njegove kulturne in jezikovne dobrine. Visoki Komisar je nadaljeval, da njegovo delo upošteva predvsem blagor prebivalstva, o čigar popolni lojalnosti se je prepričal. Zato bo vodil Ljubljansko pokrajino odločno in z vso avtoriteto, toda popolnoma pravično. Komur gre slabše, temu je treba najprej pomagati.

Nato je podal pojasnila o načrtih za nova in podatke o že začeti oz. o izvršenih delih. Normalizacija življenja se je že začela uveljavljati in je upati, da se gospodarsko življenje v kratkem popolnoma uredi. Za prehrano je bilo iz Italije pripeljanih samo v maju 10.000 stotov moke. Smernice za zagotovitev moke, kruha in mesa so že izdelane. Vprašanju cen je po-

svučeno posebno zanimanje. Visoki Komisar bo proti kršilec izdanih odredb neizprosen. Postavljeni so bili že posebni nadzorni uslužbenci, ki že nadzirajo izvrševanje predpisov o najvišjih dopustnih cenah.

Iz kredita 150 milijonov lir, ki ga je Duče v svoji širokopoteznosti dovolil za javna dela pri nas, se bodo uredile ceste in sploh izboljšale prometne zveze. V Ljubljani se bo izpopolnila bolnica, kjer je bil kirurški oddelek že povečan z otvoritvijo prizidka. Tudi spopolnitev univerze se je že pričela. Načrt za zidavo 300 hiš s stanovanji za ljudstvo je že skoraj dovršen, tako da bo mogoče kmalu začeti z zidanjem. Za razvoj industrije v naši pokrajini so bili storjeni potrebni koraki, prav tako glede povzdige obrti in turizma.

Član sosveta g. dr. M. Natlačen se je zahvalil g. Visokemu Komisarju za vse zanimanje in skrb za naše prebivalstvo. Ljubljana in vsa naša pokrajina bosta zato vselej s popolno hvaležnostjo znala ceniti zanimanje in naklonjenost Dučea in veliko in neprestano prizadevnost g. Visokega Komisarja za razvoj in blagor Ljubljanske pokrajine. Slovensko ljudstvo bo to svojo hvaležnost dokazalo z dejanji.

Imenovanje članov pokrajinskega sosveta

Z dekretom Dučea, Ministra za notranje zadeve, je bil imenovan na predlog Visokega Komisarja Ljubljanske pokrajine Pokrajinski sosvet, v katerem so:

Dr. Marko Natlačen, rojen v Mavčah na Vipavskem 24. aprila 1886, odvetnik in bivši ban,

Ivan Pucelj, rojen v Velikih Laščah leta 1887, posestnik in bivši minister,

msgr. dr. Matej Slavič, rojen v Bukovcih 27. januarja 1877, rektor vseučilišča v Ljubljani,

Franc Heinrichar, rojen v Selcih 29. februarja 1897, podpredsednik Zveze industrijcev,

dr. Ivan Slokar, rojen v Mostarju 8. maja 1884, generalni direktor Zadržne gospodarske banke in predsednik Zveze bančnih in zavarovalnih zavodov,

Karel Kavka, rojen pri Sv. Pavlu pri Domžalah 22. oktobra 1897, stavbenik in predsednik Obrtne zbornice,

Miloš Pirkmajer, rojen v Framu 15. novembra 1893, inženir,

dr. Josip Lavrič, rojen v Moravčah 18. marca 1903, generalni tajnik Kmetijske zbornice,

Albin Smerkolj, rojen v Krimu 2. februarja 1886, trgovec in predsednik Zveze trgovskih združenj,

dr. Josip Basaj, rojen v Suhi 5. oktobra 1887, predsednik Zadržne zveze,

Alojzij Sitar, rojen v Pišecah 24. maja 1906, trgovski nameščenec in zastopnik trgovskih nameščencev,

dr. Vladimir Valenčič, rojen v Trnovem pri Ilirski Bistrici 26. novembra 1903, zastopnik bančnih uslužbencev,

Rudolf Krušič, rojen v Gaberjah 6. aprila 1898, mehanik in zastopnik industrijskih delavcev,

Karel Redina, rojen v Drevčah pri Vuzenici 12. februarja 1909, kmet in zastopnik kmečkih delavcev.

Važne uradne odredbe

Priglasitev priseljencev. Visoki Komisar je dne 4. t. m. odredil, da se mora do 14. junija priglasiti pri občini svoje nastanitve vsakdo, ki se je priselil od koder koli v Ljubljansko pokrajino po 1. aprilu t. l. To velja tudi za tiste, ki so prej bili pristojni ali so prebivali v Ljubljanski pokrajini, pa so pred 1. aprilom 1941. odšli s tega ozemlja in so se po tem dnevu vrnili v Ljubljansko pokrajino. Dolžnost priglasitve velja tudi v prihodnje za vse, ki se priselijo od koder koli v Ljubljansko pokrajino. Prijavo je treba vložiti najkasneje v 48 urah po priselitvi. Prestopki se kaznujejo z globo do 2000 Din oz. z zaporom do treh mesecev.

Podaljšanje maksimalnega cenika. Z odredbo Visokega Komisarja je bila podaljšana veljavnost dosedanjega maksimalnega cenika št. 1 in sicer do drugačnega odredbe. Zato torej velja ta prvi maksimalni cenik tudi še naprej, dokler ne bo nadomeščen z novim. — Dodana je bila pa določba, da se spremene najvišje cene za jajca, za katera veljajo zdaj sledeče cene: do 58 g teže 1,50 Din na debelo in 1,75 Din za prodajo na drobno. Težja jajca pa ne

smemo stati nad 1,75 Din oz. 2 Din.

Dvojezični napisi. K odredbi Visokega Komisarja o obveznosti dvojezičnega besedila za javne in zasebne table, razglase in napise so izšli še dopolnilni predpisi. Vsi taki razglasi, table in napisi kjer koli v javnih ali zasebnih uradih, obratih in trgovinah ter sploh, kjer so dostopni občinstvu, morajo biti sestavljeni tako, da je zgoraj na prvem mestu italijansko besedilo, spodaj pa slovensko. Če je besedilo vodoravno nameščeno, mora biti na prvem mestu, to je na levo, italijansko besedilo, ki ne sme biti manjšega obsega, in se morajo uporabljati manj prav iste črke kakor za slovensko besedilo. V javnih napisih je prepovedana uporaba tujih besed, enako tudi za označevanje industrijskih izdelkov in blaga ter za imenovanje tvrdk in družtev. Ljubljanska občina in okrajna načelstva morajo poskrbeti za ustanovitev brezplačnih svetovalnic, da se olajša pravilno prevajanje na italijanščino. Vse table in napisi morajo biti do konca julija t. l. v skladu s temi določili, sicer se odstranijo in se prestopki kaznujejo z globo od 1000 do 10.000 Din.

Poštni in brzojavni promet. Izšla je odredba Visokega Komisarja o ureditvi poštne in brzojavne službe. Po tej uredbi je za brzojavke iz Ljubljanske pokrajine in za tiste, ki so namenjene v Ljubljansko pokrajino, dovoljeno tudi besedilo v slovenščini, sicer pa se sme brzojaviti le v italijanskem, nemškem, francoskem, hrvaškem, albanskem in črnogorskem jeziku. Zasebne brzojavke s šiframi niso dovoljene, tudi ne take s plačanim odgovorom. Za zasebne brzojavke v Italijo in v zasedeno bivše

jugoslovansko ozemlje velja tarifa Ljubljanske pokrajine. Za navadne zasebne brzojavke na Hrvaško znaša pristojbina 4,26 za besedo. Brzojavke v bivše jugoslovansko ozemlje, ki ga ni zasedla italijanska vojska, zaenkrat niso dovoljene. Od 16. junija dalje bo urejeno pošiljanje denarja iz Ljubljanske pokrajine (in vanjo) po poštinih nakaznicah, ki se smejo pa izstavljati samo v lirah. Najvišji znesek, ki ga je mogoče poslati v Italijo in po italijanski vojski zasedeno ozemlje (in obratno) znaša 1000 lir.

Vestnik

Prestolonaslednik Visokemu Komisarju. Na brzojavko vdanostnega poklona, ki mu jo je ob svojem imenovanju poslal Visoki Komisar Eksk. Grazioli, je Kr. Vis. Princ prestolonaslednik takole odgovoril: »Z velikim veseljem sem prejel ljubeznive izraze, ki ste mi jih poslali tudi v imenu slovenskega prebivalstva Ljubljanske pokrajine. Vam osebno moje čestitke in želje — Umberto di Savoia.«

Izvrševanje oblasti v Ljubljanski pokrajini. Uradna »La Gazzetta Ufficiale« je objavila zakonsko odredbo, s katero se do nadaljnjega na ozemlju Ljubljanske pokrajine daje zakonita moč odlokom, ki jih je izdala italijanska zasedbena oblast. Visoki Komisar izvršuje odredbe, ki so jih izdala zasedbena oblast.

Obisk prosvetnega ministra. Dne 23. maja je prišel v Ljubljano na uradni obisk prosvetni minister Eksk. Giuseppe Bottai. Gospod minister je obiskal vsučilišče, kjer je bil slovesno sprejet in ga je rektor nagovoril s pozdravnim govorom. Nato je Eksk. Bottai obiskal novo vsučiliško knjižnico in si ogledal dolgo vrsto ljubljanskih učnih zavodov. Zvečer mu je bila prirejena slavnostna predstava v operi. Prihodnji dan je g. minister obiskal narodni muzej, si ogledal Narodno galerijo in mestni muzej ter se podal na grad. Obiskal je tudi umetnostno razstavo v Jakopičevem paviljonu. Obisk g. prosvetnega ministra je dokaz velikega zanimanja za slovenske kulturne zavode v Ljubljanski pokrajini, kjer se bo moglo naše kulturno življenje po zaslugi Dučaja nemoteno in uspešno razvijati.

Imenovanje kvestorja Ljubljanske pokrajine. Za kvestorja (policijskega ravnatelja) Ljubljanske pokrajine je bil postavljen gr. uff. g. Ettore Messana. Novi kvestor je že dolgo let v državni službi in je bil nazadnje kvestor v Padovi. G. Messana je Veliki oficir reda Italijanske krone in oficir viteškega reda Sv. Mavricija in Lazarja. — Za predstojnika svojega kabineta je g. kvestor imenoval komisarja — načelnika odv. Alberta Trezzo.

Nov grob. Spet je posegla koščena roka v vrste naših starih zvestih prijateljev. Dne 27. maja je preminul v Ljubljani upokojeni sodnopisarniški ravnatelj Franc Stenta. Blagi pokojnik, ki je dočkal častljivo starost 87 let, se je rodil 4. aprila 1854 v Dobropoljah na Dolenjskem, se udeležil okupacije Bosne in Hercegovine v letu 1878., nato pa služil dalj časa v Dalmaciji. V sodni službi je bil v Kostanjevici, nato pa v Ljubljani, kjer je zaradi svoje izredne vestnosti in sposobnosti dosegel položaj pisarniškega ravnatelja pri okrajnem sodišču. Leta 1914. je stopil v pokoj z 42 priznanimi službenimi leti. Kot upokojenec je živel v Ljubljani v svoji hiši v Florijanski ulici, v zadnjih letih pa v domu ostarelih v zavetišču Sv. Jožefa. Po-

kojni ravnatelj Stenta je bil vselej narodno zaveden mož, tovariš zlatega srca in pri vseh tovariših in znancih zaradi svojega lepega značaja resnično priljubljen. Zvest naročnik našega lista je bil od začetka, zato mu z nešteti tovariši in prijatelji ohrani tudi »Naš glas« trajen spomin! N. v m. p.

Izplačilo prejemkov. Aktivni javni, državni in samoupravni uslužbenci v Ljubljanski pokrajini so prejeli svoje redne plače za junij že dne 31. maja, medtem ko so javni upokojenci dobili pokojnino izplačane dne 2. junija, na binkoštni ponedeljek. Večina aktivnih uslužbencev je prejela plače v dinarjih, upokojenci pa v lirah.

Izplačevanje podpor vojaškim uslužbenecem. V dne 8. do 11. junija je Visoki Komisariat izplačeval podpore vojaškim uslužbenecem bivše jugoslovanske armade. Podpore so se izplačevale po skupinah častnikom, podčastnikom, vojaškim uradnikom, mojstrom in stalnim vojaškim delavcem ter družinam vojnih ujetnikov in interniranih vojaških uslužbencev.

Vrnitev vojnih ujetnikov. Italijanska in nemška oblastva so dovolila, da se vojni ujetniki z ozemlja Ljubljanske pokrajine vrnejo domov. Zato je ljubljanski mestni vojaški urad pozval svoje vojnih ujetnikov, naj naznanijo imena le-teh. Prijave s podatki o imenu, kraju in datumu rojstva vojnih ujetnikov, o njih poklicu, pristojnosti, kje je kdo nazadnje služil vojaške, o vojaškem činu in kraju, kjer se verjetno nahaja v ujetništvu, je bilo treba vložiti do 14. junija. Vest o vrnitvi vojnih ujetnikov je v vseh krogih prebivalstva vzbudila največje veselje in hvaležnost oblastvom, ki so se zavzele za naše rojake v vojnem ujetništvu.

Zamenjava dinarja. V Ljubljanski pokrajini in drugih bivše Jugoslavije je bila določena vrednost jugoslovanskega dinarja s 30 lir za 100 Din. Nemčija je zamenjala 100 Din za 5 mark, Madžarska 100 Din za 10 pengov, Bolgarija pa 100 Din za 100 levov. Na Hrvaškem je bilo določeno, da velja nova valuta, ki se imenuje kuna, 1 Din, v Srbiji pa bodo zamenjali en prejšnji dinar za en nov srbski dinar.

Razpis učiteljskih mest. Zaključuje se pravkar razpis za 3000 učiteljskih mest na podeželskih šolah po vsej kraljevini Italiji. Za razpisana mesta se je prijavilo okrog 14.000 prosilcev. Sprejeti učitelji bodo morali opraviti še posebej izpit in bodo mogli nastopiti službo že s prihodnjim šolskim letom. Od razpisanih mest jih je bilo 750 pridržanih za mobilizirane kandidate.

Pripustitev Albancev v javne službe. Kakor poročajo dnevniki, se bodo odslej mogli udeleževati razpisov za javne službe po vsej kraljevini Italiji tudi albanski državljani, seveda če imajo potrebna dokazila o usposobljenosti.

Iz organizacij

»Tovarištvo«, podporno društvo finančnih uslužbencev v Ljubljani ima svoj letni redni občni zbor v petek, dne 27. junija, ob pol osmih zvečer v beli dvorani hotela Union v Ljubljani. Dnevni red: 1. konstituiranje zbora; 2. poročilo odbora o društvenem delovanju in računskem zaključku; 3. poročilo računskih preglednikov; 4. dopolnilne volitve; 5. odborovi predlogi: a) naj ostane višina pristojnine in članarine nespremenjena, b) naj se s 1. julijem t. l. zviša mesečni prispevek za

posmrtni sklad za 1 do 2 Din, c) naj ostane višina dajatev nespremenjena, č) naj ostane prispevek za bolniški sklad nespremenjen; 6. pritožbe in predlogi članov ter 7. slučajnosti. — Če bi bil občni zbor ob napovedani uri nesklepčen, bo ob osmih drug občni zbor ne glede na število udeležencev.

Zborovanje sodnikov. Za dan 15. junija je sklicalo Društvo sodnikov svoj redni občni zbor in sicer v dvorani štev. 79 v justični palači v Ljubljani. O zborovanju bomo po možnosti poročali.

Vesti iz Sp. Štajerske

Nabavljalna zadruga v Mariboru. Nabavljalna zadruga državnih uslužbencev v Mariboru, ki je bila ena izmed največjih in najbolj delavnih uradniških zadrug v bivši Jugoslaviji, je dobila komisarja in posluje naprej. Dosedanji odborniki so bili vsi razrešeni dolžnosti, edino prejšnji predsednik g. Rehar je začasno ostal kot posvetovalni organ, dodeljen komisarju.

Preosnova sodstva. Ker sedanje nemško pravo oz. sodnoupravna zakonodaja ne pozna okrajnih sodišč v našem smislu, bodo na Spodnjem Štajerskem odpravljena vsa okrajna sodišča. Le-ta, ki že od vojne niso več poslovala, zdaj že likvidirajo svoje posle.

Odpravljene davčne uprave. Kakor poročajo listi, so bile na Spodnjem Štajerskem odpravljene davčne uprave v Slovenjem Gradcu, v Sl. Bistrici in v Konjicah. Njihov delokrog in njihove posle je prevzela davčna uprava v Mariboru, ki ji je dodeljen tudi tisti del prejšnje davčne uprave v Dravogradu, ki spada k štajerskemu okrožju, in pa bivša davčna uprava Maribor-okolica. Posle davčnih uprav v Gornjem gradu, Šoštanju, Laškem in Kozjem, ki so bile prav tako odpravljene, je pa prevzela davčna uprava v Celju. Krajevni obseg davčnih uprav Maribor in Celje bo torej po novem znatno večji. Davčna uprava Ormož je bila pa združena s ptujsko upravo.

Upravne spremembe na Spodnjem Štajerskem. Ker je bilo v Slovenjem Gradcu okrajno načelstvo odpravljeno, sta bili občini Šoštanj in Velenje priključeni celjskemu okraju, občine Slov. Gradec, Šmartno in Mislinje pa okraju Maribor okolica. — Dravograjski okraj je bil pa dodeljen koroškemu politično upravnemu okrožju Wolfsberg.

Vesti iz Hrvatske

Poziv Slovincem na Hrvaškem. Nemško poslaništvo v Zagrebu objavlja: »Slovinci, ki žive na področju neodvisne države Hrvatske in ki imajo domovinsko pravico na področju, zasedenem od nemške obožene sile, naj za zdaj ostanejo v svojih službah in bivališčih, dokler s posebnim dogovorom ne bo urejeno vprašanje njihovega nemškega državljanstva in morebitne preselitve.«

Upravna razdelitev Hrvatske. Samostojna država Hrvatska bo upravno razdeljena na približno 30 velikih županij. Točno število teh upravnih edinic še ni določeno, niti še niso imenovani vsi veliki župani. To se je zgodilo doslej komaj za nekatere velike županije. Zagreb je glavno mesto velike županije Prigorje, Varaždin je glavno mesto Zagorja, velika županija Gora ima glavno mesto Petrinjo, Vuka pa Vukovar. Za te štiri velike županije so že določene meje in imenovani župani.

Uradniške zadeve na Hrvaškem. Vlada Neodvisne države Hrvatske je izdala odredbo, da se državnim in samoupravnim uslužbenecem in upokojencem ne bodo na račun javnih davščin in dajatev odtegovali nobeni odbitki več. Zato bodo vsi ti uslužbenci in upokojenci od 1. junija dalje prejeli svoje plače oz. pokojnine po novih predpisih v nominalnih čistih zneskih brez odbitkov. Tudi bodo prejeli še enomesečno plačo kot enkratno pomoč. Kdor je pa za junij že prejel aktivne ali pokojninske prejemke, dobi 1. junija spet celotne prejemke, že prejete pa obdrži kot podporo, vrne se mu še odtegljaj za ta mesec. — Hrvatska vlada je pričela izvajati strogo nadzorstvo o dosedanjem uradovanju posameznih javnih uslužbencev. Izdala je odredbo, da se popravijo krivice, prizadete mnogim uslužbenecem v prejšnjih časih, tako da se bodo odpravile vse neenakosti in zapostavljenja, storjena pri sprejemanju, napredovanju, predčasnem upokojevanju oz. odpuščanju uslužbencev. Zlasti je pričakovati veliko število takih ukrepov v poštini upravi.

Zadružne vesti

Zadrugarjem! Nabavljalna zadruga drž. uslužbencev v Ljubljani, Vodnikov trg 5, deluje normalno naprej in preskrbuje članstvo z blagom, kolikor je to v današnjih izrednih razmerah mogoče. Zaradi izred-

nih razmer je bila primorana skleniti, da ne sprejme nobenega novega člana, dokler se gospodarske razmere bistveno ne izboljšajo. Izjemoma je sprejela kot člane samo tiste javne uslužbence, ki so bili od drugod premeščeni v Ljubljano, toda tudi te le tedaj, če so bili na svojem prejšnjem bivališču že včlanjeni v tamkajšnji naši nabavljalni zadrugi — seveda če je bilo to sploh mogoče. Ta sklep je bil nujno potreben zato, ker je dobivala zadruga do zadnjega samo toliko blaga od tovarn in prehranjevalnih ustanov, kolikor ga je prejela in razdeljevala svojim članom pred 1. septembrom 1939. Zato je razumljivo, da za nove člane ni bilo vselej dovolj vsega blaga na razpolago, temveč so se morali celo stari člani močno omejevati pri nabavah.

Zadruga bo tudi posledje nabavljala v omejeni količini vse predmete, ki se lahko kupujejo v prostem prometu, tako tudi manufakture, drva in premog, po možnosti tudi krompir in sadje. Glege specerijske blaga je pa — kakor vsi prodajalci — tudi naša zadruga odvisna od mestne aprovizacije, tako da si tega blaga, ki je racionirano, ne more več sama nabavljati v poljubnih množinah.

Ker je bilo z majem v naši zadrugi uvedeno obvezno kupovanje za gotovino, bo večina članov lahko svoje zaostanke na plačilih kmalu poravnala. Tako je končno naša zadruga tudi v tem pogledu popolnoma na pravem zadrugarskem stališču, ki ne pozna nakupovanja na kredit.

Zadruga se je trudila tudi zadnje čase, da si preskrbi kolikor mogoče raznih živil. Ima v zalogi še nekaj fiziola raznih vrst, razdelila je pa članom tudi velike količine soljene slanine, koruzne moke in zdroba za polento. Prav tako ima v zalogi dobra in naravna ljutomerska vina ter pristno žganje po zmernih cenah.

Po svetu

Izplačevanje uradniških prejemkov v Beogradu. Glavna državna blagajna v beograjskem finančnem ministrstvu je pričela uradovati 5. maja in takoj začela izplačevati prejemke državnim uslužbenecem in upokojencem. Ker ni dovolj denarnih sredstev, je izplačala za enkrat samo prejemke za prvo polovico maja in sicer najprej aktivnim, nato osebnim in družinskim upokojencem, obojim, če so doslej prejeli od nje svoje prejemke. Končno je izplačala prejemke tudi tistim uslužbenecem in upokojencem, ki žive na drugih področjih.

Oblike kemično čisti, barva, plisira in lika tovarna J. O. S. REICH.

Zavarovanje najemnikov v Beogradu. Komisar za notranje zadeve v Beogradu je odredil, da najemnikom, ki bi zaradi novih razmer ne mogli takoj plačati najemnine za stanovanja, ni mogoče odpovedati stanovanj niti jih prisilno odstraniti iz njih. Proti hišnim gospodarjem, ki bi hoteli igravati to zaščitno odredbo, se bo strogo postopalo.

Dom za onemogle upokojence. Zveza upokojencev na Bolgarskem je prosila vlado za posojilo v znesku 3.000.000 levov za zidanje doma za stare in onemogle upokojence, ki so ostali brez svojcev. Načrti za upokojenski dom v Sofiji so že izgotovljeni. V njem bo prostora za približno 400 upokojencev. Posojilo naj bi se dovolilo iz posmrtnih blagajne pokojninskega sklada, v katerem je nad 30.000.000 levov glavnice. Bolgarska vlada je obljubila, da ugodi prošnji upokojencev.

Preračunavanje dinarjev v lire

Preračunavanje dinarjev v lire. S 1. junijem so že mnogi javni aktivni uslužbenci in vsi upokojenci prejeli plače oz. pokojnine v lirah. Ker so pa zlasti na živilskem trgu in drugod cene določene po dosedanjih običajih v dinarjih, je prišlo sprva mnogokrat do zamudnih preračunavanj dinarjev v lire in narobe. Trgovci so si po večini že vsi omislili posebne, zelo pravne tabele, kjer so že izračunani zneski v lirah in dinarjih, nerodnejše je pa na trgu in tam, kjer so prodajalci alj kupovalci preprosti oz. starejši ljudje, ki se težko navadijo na novote. Za te, ki jim preračunavanje še dela težkoče, naj velja naslednje navodilo. Razmerje med dinarjem in liro je 10:3, nasprotno pa 3:10. Zato je preračunavanje precej enostavno. Ker velja lira zdaj 3,33 Din, se marsikdo muči, ko preračunava lire v dinarje, s tem, da pomnoži število lir s 3,33. Mnogo lažje in enostavneje pa je, če deli znesek lir s 3, in rezultat pomnoži z 10. Ena lira je namreč 10 tretjih dinarja. Obratno je pa izračunavanje lir v dinarjih še enostavneje, ker velja dinar 0,3 lire. Zato, če hočeš pretvoriti dinarje v lire, pomnoži znesek dinarjev s 3, zmnožek deli z 10.

KREDITNA IN POSOJILNA KONZORCIJA

Kreditna zadruga državnih uslužbencev z o. j. v Ljubljani, Gajeva ulica št. 9 — v lastni hiši

Najstarejša kreditna zadruga državnih uslužbencev v Jugoslaviji, ustanovljena leta 1874. Poštni čekovni račun št. 10.681. Tel. 3413. Daje le svojim članom posojila največ do 10.000 din po 7 % proti zaznambi na plačo na prvem mestu in poročtvu.

Priporočamo trdko
M. TIČAR
LJUBLJANA
za nakup pisarniških
in šolskih potrebščin

**Poravnajte
naročnino!**

Rabite pisarniške potrebščine, pisemski papir, svinčnike, nalivna peresa, avtomatične svinčnike, obrnite se do KNJIGARNE UČITELJSKE TISKARNE V LJUBLJANI.